

คานิยมทางกิจการครอบครัวและหมู่บ้านของนักเรียนชาวเขา
ในจังหวัดตาก เชียงราย และน่าน

นายวิเศษศักดิ์ ไทยทอง

004843

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตร ตรีบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แผนกวิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2517

VALUES CONCERNING FAMILY AND VILLAGE AFFAIRS OF
HILLTRIBE STUDENTS IN TAK, CHIENGRAI
AND NAN PROVINCES

Mr. Visitsak Thaithong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1974

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สมชาย งามใจ
๒

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ควบคุมการวิจัย อาจารย์เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว.

หัวข้อวิทยานิพนธ์ คำนิยมทางกิจการครอบครัวและหมู่บ้านของนักเรียนชาวเขาในจังหวัดตาก เชียงราย และน่าน

ชื่อ นาย วิศิษฐ์ศักดิ์ ไทยทอง แผนกวิชาจิตวิทยา

ปีการศึกษา 2516

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบค่านิยมทางกิจการครอบครัวและหมู่บ้าน ในด้านการปกครองและบทบาทของบุคคลสำคัญของนักเรียนชาวเขาและนักเรียนไทย รวมทั้งของนักเรียนชาวเขาแต่ละเผ่า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนไทย 120 คน และนักเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ 163 คน จากชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, 6 และ 7 ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน จังหวัดเชียงราย โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตาก จังหวัดตาก และโรงเรียนบ้านป่ากลางจังหวัดน่าน

เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราประเมินค่าและแบบระยะทางทางสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ผลการวิจัยที่สำคัญมีดังนี้

1. นักเรียนไทยและนักเรียนชาวเขามีการตอบสนองที่แสดงให้เห็นว่ามีค่านิยมสูงต่อการปกครองแบบประชาธิปไตย และบทบาทการปกครองแบบประชาธิปไตย ภายในครอบครัวและหมู่บ้าน
2. นักเรียนชาวเขาแต่ละเผ่ามีการตอบสนองที่แสดงให้เห็นว่ามีค่านิยมสูงต่อการปกครองแบบประชาธิปไตย และบทบาทการปกครองแบบประชาธิปไตย ภายในครอบครัวและหมู่บ้าน
3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนในการตอบสนองต่อแบบสอบถามระยะทางทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชาวเขาและนักเรียนชาวไทย พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

9

Thesis Title   Values Concerning Family and Village Affairs of Hilltribe
Students in Tak, Chiengrai and Nan Provinces.

Name   Visitsak Thaithong   Department of Psychology

Academic Year   1973

ABSTRACT

The purpose of this research is to study and compare the values, concerning family and village affairs (governmental values and important persons' roles) between Thai students and hilltribe students and among each group of hilltribe students in Chiengrai, Tak and Nan Provinces.

The samples were 120 Thai students and 163 hilltribe students in Prathom Suksa 5, 6 and 7 from Suksasongkro Maejan School in Chiengrai Province, Suksasonkro Tak School in Tak Province, and Ban Paklang School in Nan Province.

The questionnaires used in this research were constructed by the researcher.

The Major findings were :

1. Thai students' responses and hilltribe students' responses showed that they had high values in democratic government and in the significant roles played by the leader of families and the Communities.
2. The students's responses in each hilltribe showed that they had high values in democratic government and in the significant roles played by the leaders of families and the Communities.
3. The Analysis of Variance of the social scores of Thai students and hilltribe students did not show significant difference at .05 level in each of the items in the social distance questionnaire.

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ เรื่องนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ดร. ชัยพร วิชาวุธ ในการตั้งชื่อเรื่อง อาจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และควบคุมการวิจัยได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินงานไปได้ด้วยความเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

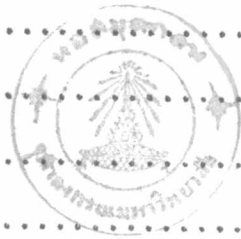
นอกจากนี้ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณผู้ที่กล่าวต่อไปนี้ที่ได้กรุณา ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดีไว้ ณ ที่นี้ด้วย คือ เจาหน้าที่กองการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ อาจารย์ใหญ่ คณะครู และนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตาก จังหวัดตาก โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน จังหวัดเชียงราย และ โรงเรียนบ้านป่ากลาง จังหวัดน่าน ครอบครัว "วิชาวักษ์" คุณ แปลง เพชรนุ้ย ประชาสงเคราะห์จังหวัดน่าน อาจารย์ ดร. วีรยุทธ และอาจารย์ นवलเพ็ญ วิเชียรโชติ อาจารย์ เคือน สิ้นสุพันธุ์-ประทุม และ คุณ สุชาติ ทันชนะเตชา ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในด้านการวิเคราะห์ ข้อมูล รวมทั้งคุณแม่ พี่ เพื่อน และน้อง ๆ ที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ในการทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้เป็นอย่างดี

วิศิษฐ์ศักดิ์ ไทยทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
รายการตารางประกอบ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	12
ขอบเขตของการวิจัย.....	13
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	14
ความจำกัดของการวิจัย.....	14
สมมติฐาน.....	14
คำจำกัดความ.....	15
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	16
2 วิธีดำเนินงานและการรวบรวมข้อมูล.....	17
กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	17
เครื่องมือที่ใช้.....	18
วิธีการในการสร้างแบบสอบถาม.....	18
ลักษณะของแบบสอบถามและการตอบแบบสอบถาม.....	19
การตรวจใช้คะแนน.....	21
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
4 การอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95

บทที่	หน้า
5	
สรุปผลการวิจัย และขอเสนอแนะ.....	110
บรรณานุกรม.....	114
ภาคผนวก.....	118
ประวัติการศึกษา.....	133

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1.	จำนวนนักเรียนไทยและนักเรียนชาวเขาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง	17
2.	รายละเอียดของจำนวนนักเรียนไทยและนักเรียนชาวเขาที่ตอบสนองต่อค่านิยม ต่อการปกครองแบบประชาธิปไตยระหว่างพ่อกับลูกเป็นข้อ ๆ	27
3.	รายละเอียดของจำนวนนักเรียนไทยและนักเรียนชาวเขาที่ตอบสนองต่อค่านิยม ต่อ บทบาทการปกครองของพ่อต่อลูกเป็นข้อ ๆ	29
4.	รายละเอียดของจำนวนนักเรียนไทยและนักเรียนชาวเขาที่ตอบสนองต่อค่านิยม ต่อการปกครองแบบประชาธิปไตยระหว่างแม่กับลูกเป็นข้อ ๆ	31
5.	รายละเอียดของจำนวนนักเรียนไทยและนักเรียนชาวเขาที่ตอบสนองต่อค่านิยม ต่อบทบาทการปกครองของแม่ต่อลูกเป็นข้อ ๆ	33
6.	รายละเอียดของจำนวนนักเรียนไทยและนักเรียนชาวเขาที่ตอบสนองต่อค่านิยม ต่อการปกครองแบบประชาธิปไตยระหว่างพ่อกับแม่เป็นข้อ ๆ	36
7.	รายละเอียดของจำนวนนักเรียนไทย และนักเรียนชาวเขาที่ตอบสนองต่อค่านิยม ต่อบทบาทการปกครองของพ่อต่อแม่ เป็นข้อ ๆ	38
8.	รายละเอียดของจำนวนนักเรียนไทย และนักเรียนชาวเขาที่ตอบสนองต่อค่านิยม ต่อการปกครองแบบประชาธิปไตยระหว่างพี่กับน้อง เป็นข้อ ๆ	40
9.	รายละเอียดของจำนวนนักเรียนไทยและนักเรียนชาวเขาที่ตอบสนองต่อค่านิยม ต่อบทบาทการปกครองของพี่ต่อน้อง เป็นข้อ ๆ	42
10.	รายละเอียดของจำนวนนักเรียนไทยและนักเรียนชาวเขาที่ตอบสนองต่อค่านิยม ต่อการปกครองแบบประชาธิปไตยระหว่างหัวหน้าหมู่บ้านกับลูกบ้าน เป็นข้อ ๆ	44
11.	รายละเอียดของจำนวนนักเรียนไทยและนักเรียนชาวเขาที่ตอบสนองต่อค่านิยมต่อ บทบาทการปกครองของหัวหน้าหมู่บ้านต่อลูกบ้านเป็นข้อ ๆ	46
12.	รายละเอียดของจำนวนนักเรียนไทยและนักเรียนชาวเขาที่ตอบสนองต่อค่านิยม ต่อการปกครองแบบประชาธิปไตยระหว่างผู้อาวุโสกับผู้เยาว์ เป็นข้อ ๆ	48

13.	ร้อยละของจำนวนนักเรียนไทยและนักเรียนชาวเขาที่ตอบสนองต่อค่านิยม ตอบหาทการปกครอง ของผู้อาวุโส ต่อผู้เยาว์ เป็นข้อ ๆ.....	50
14.	ร้อยละของจำนวนนักเรียนไทย และนักเรียนชาวเขาที่ตอบสนองต่อค่านิยม ตอบหาทการปกครองของหมอนี่ที่อยู่กับบ้าน เป็นข้อ ๆ.....	51
15.	ร้อยละของนักเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อค่านิยม ต่อการปกครอง แบบประชาธิปไตยระหว่างพ่อกับลูก เป็นข้อ ๆ.....	55
16.	ร้อยละของนักเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อค่านิยม ตอบหาท การปกครองของพ่อต่อลูก เป็นข้อ ๆ.....	57
17.	ร้อยละของนักเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อค่านิยมต่อการปกครอง แบบประชาธิปไตย ระหว่างแม่กับลูก เป็นข้อ ๆ.....	60
18.	ร้อยละของนักเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อค่านิยม ตอบหาทการ ปกครองของแม่ต่อลูก เป็นข้อ ๆ.....	61
19.	ร้อยละของนักเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อค่านิยมต่อการปกครอง แบบประชาธิปไตย ระหว่างพ่อกับแม่ เป็นข้อ ๆ.....	64
20.	ร้อยละ ของนักเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อค่านิยม ตอบหาท การปกครองของพ่อต่อแม่เป็นข้อ ๆ.....	66
21.	ร้อยละของนักเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ตอบสนอง ต่อค่านิยม ต่อการปกครอง แบบประชาธิปไตยระหว่างพี่กับน้อง เป็นข้อ ๆ.....	69
22.	ร้อยละของนักเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อค่านิยม ตอบหาทการ ปกครองของพี่ต่อน้อง เป็นข้อ ๆ.....	71
23.	ร้อยละของนักเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อค่านิยมต่อการปกครอง แบบประชาธิปไตย ระหว่างหัวหน้าหมู่บ้านกับลูกบ้าน เป็นข้อ ๆ.....	73

24.	รอยละของนักเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อค่านิยมตอบทบาทการปกครองของหัวหน้าหมู่บ้าน ตลอดจน เป็นขอ ๆ	75
25.	รอยละของนักเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อค่านิยมต่อการปกครองแบบประชาธิปไตยระหว่างผู้อาวุโสกับผู้น้อย เป็นขอ ๆ	78
26.	รอยละของนักเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อค่านิยมตอบทบาทการปกครองของผู้อาวุโสต่อผู้น้อย เป็นขอ ๆ	79
27.	รอยละของจำนวนนักเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อค่านิยมตอบทบาทการปกครองของหมอผี เป็นขอ ๆ	81
28.	วิเคราะห์ความแปรปรวนของระยะทางทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชาวเขาทั้ง 4 เผ่า และนักเรียนไทยที่มีตอบทบาทของหัวหน้าครอบครัว.....	84
29.	วิเคราะห์ความแปรปรวนของระยะทางทางสังคม ของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชาวเขาทั้ง 4 เผ่า และนักเรียนไทยที่มีตอบทบาทของภรรยา.....	85
30.	วิเคราะห์ความแปรปรวนของระยะทางทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชาวเขาทั้ง 4 เผ่า และนักเรียนไทยที่มีตอบทบาทของพี่ชาย.....	86
31.	วิเคราะห์ความแปรปรวนของระยะทางทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชาวเขาทั้ง 4 เผ่า และนักเรียนไทยที่มีตอบทบาทของผู้น้อย.....	87
32.	วิเคราะห์ความแปรปรวนของระยะทางทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชาวเขาทั้ง 4 เผ่า และนักเรียนไทยที่มีตอบทบาทของหัวหน้าหมู่บ้าน	88
33.	วิเคราะห์ความแปรปรวนของระยะทางทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชาวเขาทั้ง 4 เผ่า และนักเรียนไทยที่มีตอบทบาทของลูกบ้าน ..	89
34.	วิเคราะห์ความแปรปรวนของระยะทางทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชาวเขาทั้ง 4 เผ่า และนักเรียนไทยที่มีตอบทบาทของลูก	90

35. วิเคราะห์ความแปรปรวนของระยะทางทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน
 ชาวเขาทั้ง 4 เผ่า และนักเรียนไทยตอบหาทของหมอผี..... 91
36. วิเคราะห์ความแปรปรวนของระยะทางทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน
 ชาวเขาทั้ง 4 เผ่า และนักเรียนไทยตอบหาทของเด็กสาว..... 92